

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Улсын бүртгэлийн хэлтсийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ОРА-2024/14/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Эрдэнэт хот

2024 он

Орхон аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,
Тэргүүлэх аудитор: Ц.Нармандах
Утас: 70353088 Цахим хаяг: narmandakhts@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Б.Буян-Ундрах
Утас: 70355805 Цахим хаяг: byanundrakhb@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: Т.Болормаа
Утас: 70350757 Цахим хаяг: bolormaat@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

**ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

61033 Орхон аймаг, Баян-Өндөр сум,
Урт булаг баг, Ханддоржийн
гудамж, Утас/Факс: 70359826
Цахим шуудан: orkhon@audit.gov.mn

2024.08.22 № 17

танай _____-ны № _____-т

УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН
ХЭЛТСИЙН ДАРГА
М.ОТГОНБАЯР ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Улсын бүртгэлийн хэлтсийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Улсын бүртгэлийн хэлтсийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Орхон аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтэс нь тайлант онд улсын төсвөөс 638,833.3 мянган төгрөг, орон нутгийн төсвөөс 102,537.3 мянган төгрөг нийт 741,370.6 мянган төгрөгийг зардлын зүйл ангиар зарцуулсан байна.

Үндсэн хөрөнгө 107,440.1 мянган төгрөгөөр нэмэгдэж, Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 2023 оны 06 дугаар сарын 29-ны өдрийн А-1/1279 дүгээр хөрөнгө шилжүүлэх зөвшөөрлийн дагуу 19,844.0 мянган төгрөгийн архивын шүүгээг шилжүүлжээ. Дээрх онцгойлсон асуудалтай холбоотой аудиторын дүгнэлт өөрчлөгдөөгүй болно.

Аудитын гол асуудал

Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2023 оны 07 дугаар сарын 08-ны өдрийн 11/04 дүгээр тогтоолоор Улсын бүртгэлийн хэлтсийн орон нутгийн

нэмэгдлийг 83,338.2 мянган төгрөгөөр баталж, санхүүжилтийг сар бүр олгож 12,572.7 мянган төгрөгийг хэмнэж орон нутгийн төсөвт буцаан төвлөрүүлжээ.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг 6 зорилт, 36 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын даргатай байгуулж, хэрэгжилтийг 90.61 хувьтай үнэлсэн.

Улсын бүртгэлийн ерөнхий газраас Орхон аймгийн улсын бүртгэлийн хэлтсийг 25 орон тоотой байхаар баталж цалингийн санг 506,505.7 мянга, орон нутгийн төсвөөс цалинждаг 4 ажилтны цалинд 29,700.0 мянга, аймгийн ИТХ-ын 11/04 дүгээр тогтоолоор орон нутгийн нэмэгдэлд 68,337.3 мянган төгрөгийн тус тус зарцуулахаар санхүүжилт олгосон.

Тухайн аудитыг хийх явцад аудитын дүгнэлт, тайлантай холбогдуулан аудит гүйцэтгэж буй төрийн аудитын албан хаагчид аливаа этгээдийн нөлөөлөл, мэдээллийн нууцлал, ёс зүйтэй холбоотой холбогдох хуулийн дагуу мэдэгдлүүдийг гарган баталгаажуулсан болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

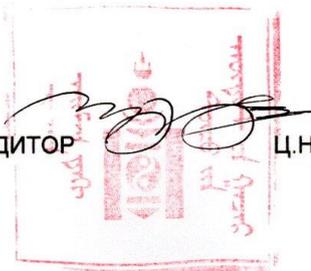
Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРМАНДАХ

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	67,941,869.87	29,064,635.14
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	2,452,753.00	919,300.00
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	2,452,753.00	919,300.00
3121	Төгрөг	2,452,753.00	919,300.00
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	2,452,753.00	919,300.00
33	АВЛАГА	19,844,000.00	00.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	19,844,000.00	00.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	45,645,116.87	28,145,335.14
351	Түүхий эд материал	10,765,162.00	15,526,986.64
35110	Тусгай зориулалттай материал	10,765,162.00	15,526,986.64
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	3,391,490.00	4,667,555.00
354	Хангамжийн материал	31,488,464.87	7,950,793.50
35410	Бичиг хэргийн материал	1,351,246.50	401,150.00
35420	Аж ахуйн материал	1,798,000.00	588,000.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	3,012,349.00	1,110,449.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	236,301.87	146,427.00
35470	Бусад хангамжийн материал	25,090,567.50	5,704,767.50
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	106,227,285.82	156,246,918.50
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	106,227,285.82	156,246,918.50
392	Биет хөрөнгө	106,227,285.82	156,246,918.50
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	58,000,000.00	58,000,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-58,000,000.00	-58,000,000.00
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	184,568,568.29	252,664,668.29
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-89,731,135.73	-122,586,775.29
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	52,514,870.00	72,014,870.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-41,125,016.74	-45,845,844.50
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	174,169,155.69	185,311,553.64
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	2,452,753.00	919,300.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	2,452,753.00	919,300.00
414	Урьдчилж орсон орлого	2,452,753.00	919,300.00
41410	Засгийн газрын байгууллага, бусад шатны төсөв	2,452,753.00	919,300.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	171,716,402.69	184,392,253.64
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	171,716,402.69	184,392,253.64
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	148,156,954.32	148,156,954.32
51101	Өмч: - төрийн	148,156,954.32	148,156,954.32
512	Хуримтлагдсан үр дүн	23,559,448.37	36,235,299.32
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	-7,374,093.30	-7,374,093.30
51220	Тайлант үеийн үр дүн	30,933,541.67	43,609,392.62
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	174,169,155.69	185,311,553.64

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	538,404,997.41	855,676,170.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	62,176,297.41	114,305,620.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	62,176,297.41	114,305,620.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	6,500,000.00	75,436,100.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	6,500,000.00	75,436,100.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	476,228,700.00	741,370,550.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	428,678,700.00	638,833,300.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	428,678,700.00	638,833,300.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	47,550,000.00	102,537,250.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	47,550,000.00	102,537,250.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	500,971,455.74	820,122,519.06
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	500,971,455.74	820,122,519.06
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	492,862,160.74	806,618,605.10
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	331,835,392.32	589,902,835.12
210101	Үндсэн цалин	240,681,515.10	347,855,725.93
210102	Нэмэгдэл	58,798,030.22	162,386,647.51
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	5,857,500.00	37,128,356.07
210104	Урамшуулал	7,654,118.00	17,466,367.37
210105	Гэрээт ажлын хөлс	18,844,229.00	25,065,738.24
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	41,420,160.68	73,891,248.16
210201	Тэтгэврийн даатгал	28,626,337.51	50,673,133.46
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,381,025.45	5,961,545.90
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,583,860.37	4,720,836.70
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	620,812.33	1,139,611.68
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,208,125.02	11,396,120.42
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	34,526,145.00	36,726,863.66
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,049,605.00	4,589,795.00
210302	Түлш, халаалт	2,235,334.00	3,600,909.38
210303	Цэвэр, бохир ус	2,551,606.00	2,846,559.28
210304	Байрны түрээс	25,689,600.00	25,689,600.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	21,006,466.50	17,687,005.47
210401	Бичиг хэрэг	12,047,498.50	10,684,246.50
210402	Тээвэр, шатахуун	2,287,996.00	1,589,874.87
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	893,547.00	1,764,049.10
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,835,850.00	2,400,700.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	2,941,575.00	1,248,135.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,874,500.00	21,412,900.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	00.00	2,211,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	1,401,000.00	18,971,900.00
210604	Урсгал засвар	1,473,500.00	230,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	38,146,528.10	27,925,185.36
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	21,280,500.00	2,648,490.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	432,000.00	864,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	98,010.00	00.00

210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	59,480.00	00.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	00.00	4,000,000.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	16,276,538.10	20,412,695.36
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	23,052,968.14	39,072,567.33
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	145,000.00	1,000,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	22,907,968.14	38,072,567.33
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	8,109,295.00	13,503,913.96
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,743,600.00	3,900,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	4,451,077.00	5,516,301.24
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	4,451,077.00	5,516,301.24
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	1,914,618.00	4,087,612.72
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	<u>37,433,541.67</u>	<u>35,553,650.94</u>
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	6,500,000.00	22,877,799.99
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	6,500,000.00	22,877,799.99
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-6,500,000.00	-22,877,799.99
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>30,933,541.67</u>	<u>12,675,850.95</u>

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	<u>845,607,166.50</u>	<u>1,202,107,170.00</u>
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	<u>369,378,466.50</u>	<u>460,736,620.00</u>
120	Нийтлэг татварын бус орлого	369,378,466.50	460,736,620.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	369,378,466.50	460,736,620.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	369,378,466.50	460,736,620.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	<u>476,228,700.00</u>	<u>741,370,550.00</u>
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	428,678,700.00	638,833,300.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	428,678,700.00	638,833,300.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	47,550,000.00	102,537,250.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	47,550,000.00	102,537,250.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	<u>843,997,719.00</u>	<u>1,203,640,623.00</u>
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	<u>843,997,719.00</u>	<u>1,203,640,623.00</u>
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	<u>468,119,405.00</u>	<u>727,866,636.04</u>
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	331,498,452.00	589,902,835.12
210101	Үндсэн цалин	241,071,641.13	347,855,725.93
210102	Нэмэгдэл	58,124,864.22	162,386,647.51
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	5,803,599.65	37,128,356.07
210104	Урамшуулал	7,654,118.00	17,466,367.37
210105	Гэрээт ажлын хөлс	18,844,229.00	25,065,738.25
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	41,757,101.00	73,891,248.16
210201	Тэтгэврийн даатгал	28,849,082.77	50,673,133.46
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,379,062.40	5,961,545.90
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,437,760.36	4,720,836.70
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	794,371.77	1,139,611.68
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,296,823.70	11,396,120.42
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	34,526,145.00	36,726,863.66

210301	Гэрэл, цахилгаан	4,049,605.00	4,589,795.00
210302	Түлш, халаалт	2,235,334.00	3,600,909.38
210303	Цэвэр, бохир ус	2,551,606.00	2,846,559.28
210304	Байрны түрээс	25,689,600.00	25,689,600.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	11,132,947.00	15,398,899.10
210401	Бичиг хэрэг	7,452,200.00	9,734,150.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,100,000.00	1,500,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	893,547.00	1,764,049.10
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,687,200.00	2,400,700.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	22,894,800.00	3,434,300.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	19,844,000.00	2,491,000.00
210604	Урсгал засвар	3,050,800.00	230,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	26,164,960.00	7,512,490.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	25,575,470.00	2,648,490.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	432,000.00	864,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	98,010.00	00.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	59,480.00	00.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	00.00	4,000,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	145,000.00	1,000,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	145,000.00	1,000,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	375,878,314.00	475,773,986.96
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,743,600.00	3,900,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,743,600.00	3,900,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	359,911,396.00	467,786,374.24
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	4,451,077.00	15,494,524.24
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	14,223,318.00	4,087,612.72
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	12,308,700.00	00.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>1,609,447.50</u>	<u>-1,533,453.00</u>
	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	<u>00.00</u>	<u>00.00</u>
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	<u>00.00</u>	<u>00.00</u>
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	1,609,447.50	-1,533,453.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	843,305.50	2,452,753.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	2,452,753.00	919,300.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	148,156,954.32	-7,374,093.30	140,782,861.02
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	148,156,954.32	-7,374,093.30	140,782,861.02
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	30,933,541.67	30,933,541.67

C08	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	148,156,954.32	23,559,448.37	171,716,402.69
D01	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	148,156,954.32	23,559,448.37	171,716,402.69
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	148,156,954.32	23,559,448.37	171,716,402.69
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	12,675,850.95	12,675,850.95
D09	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	148,156,954.32	36,235,299.32	184,392,253.64

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	638,833,300.00	633,316,998.76
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	638,833,300.00	633,316,998.76
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	637,833,300.00	632,416,998.76
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	506,505,700.00	506,471,147.96
210101	Үндсэн цалин	344,088,300.00	336,297,179.69
210102	Нэмэгдэл	107,893,400.00	115,373,944.06
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	35,524,000.00	37,079,495.71
210104	Урамшуулал	19,000,000.00	17,394,719.50
210105	Гэрээт ажлын хөлс	-	325,809.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	67,988,200.00	63,373,298.04
210201	Тэтгэврийн даатгал	45,680,000.00	43,485,453.17
210202	Тэтгэмжийн даатгал	8,127,100.00	5,115,936.46
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,781,600.00	4,044,349.22
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	945,400.00	975,231.82
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,454,100.00	9,752,327.37
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	36,761,400.00	36,726,863.66
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,623,800.00	4,589,795.00
210302	Түлш, халаалт	3,601,000.00	3,600,909.38
210303	Цэвэр, бохир ус	2,847,000.00	2,846,559.28
210304	Байрны түрээс	25,689,600.00	25,689,600.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	15,748,000.00	15,398,899.10
210401	Бичиг хэрэг	9,800,000.00	9,734,150.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,500,000.00	1,500,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,000,000.00	1,764,049.10
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,448,000.00	2,400,700.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	3,466,000.00	3,434,300.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	2,496,000.00	2,491,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	720,000.00	713,300.00
210604	Урсгал засвар	250,000.00	230,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	6,364,000.00	6,012,490.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,500,000.00	1,148,490.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	864,000.00	864,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	4,000,000.00	4,000,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,000,000.00	1,000,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,000,000.00	1,000,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,000,000.00	900,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,000,000.00	900,000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	638,833,300.00	638,833,300.00

1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	638,833,300.00	638,833,300.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	638,833,300.00	638,833,300.00
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	2,452,753.00
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	919,300.00

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 73,423.7 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 1,400.7 мянган төгрөгийн зөрчилд 2 төлбөрийн акт тогтоож, 72,023.0 мянган төгрөгийн алдаа зөрчлийг материаллаг бус гэж үзсэн тул 2 зөвлөмж өгсөн.

5.1 Төлбөрийн акт

- Ээлжийн амралтын нөхөн олговор авсан ажилтанд 305.4 мянган төгрөгийн цалин давхардуулсан, сахилгын шийтгэлтэй ажилтанд 1,095.3 мянган төгрөгийн үр дүнгийн урамшуулал олгосон 2 зөрчилд нийт 1,400.7 мянган төгрөгийн хоёр төлбөрийн акт тогтоов.

5.2 Албан шаардлага: Тайлант онд албан шаардлага хүргүүлээгүй болно.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Бараа материалын данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Тайлант онд 1,500.0 мянган төгрөг тээвэр шатахууны зарцуулснаас 1,175.0 мянган төгрөгийн шатахууныг шууд зардлаар тайлагнасан. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14.2-д "Аж ахуйн нэгж, байгууллага нягтлан бодох бүртгэлээ давхар бичилтийн аргаар хөтөлнө", 14.3-д "Нягтлан бодох бүртгэлийн мэдээлэл боловсруулах ажиллагааг дараах дарааллаар гүйцэтгэнэ", 14.3.1-д "анхан шатны баримт бүрдүүлэх", 14.3.2-д "журналд бичих", 14.3.3-д "дэлгэрэнгүй болон ерөнхий данс хөтлөх" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Тээвэр шатахууны зардлыг бараа материалын дансаар дамжуулан хяналттай зарцуулж байх.

Илрүүлэлт: Тайлант хугацаанд мэдээлбэл зохих 159 талбарын мэдээллээс 2 мэдээллийн хугацааг хоцроож, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах 70,848.0 мянган төгрөгийн 10 мэдээллийг мэдээлээгүй байна. Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6.4-д "Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага дараах мэдээллийг долоо хоногийн дотор мэдээлнэ", 6.4.8-д "бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэр" гэж заасантай нийцэхгүй, аудитын нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Шилэн дансны цахим сайтад төсөв өмч хөрөнгө, зарцуулах, өр авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэрийг иж бүрэн мэдээлж байх

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2024 оны 06 дугаар сарын 10 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

Сахилгын шийтгэлтэй ажилтанд үр дүнгийн урамшуулал олгосон.	1	1,095.3	1	1,095.3							
Шатахууны зардлыг бараа материалын дансаар дамжуулалгүй шууд зардалд бичсэн.	1	1,175.0					1	1,175.0			
Дүн	3	2,575.7	2	1,400.7			1	1,175.0			

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Тайлант хугацаанд мэдээлбэл зохих 159 талбарын мэдээллээс 2 мэдээллийн хугацааг хоцроож, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах 70,848.0 мянган төгрөгийн 10 мэдээллийг мэдээлээгүй байна.	1	70,848.0					1	70,848.0
Дүн	1	70,848.0					1	70,848.0
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн								
Нийт дүн	1	70,848.0					1	70,848.0